

A. Εφηβεία

..... Στο σχολείο τα πράγματα δεν είναι ρόδινα. Δεν μπορώ να αποφύγω τη σύγκριση. Το σχολείο που άφησα. Το σχολείο που φοιτώ. Δυο κόσμοι διαφορετικοί ωσάν από άλλη εποχή. Η φιλόλογος μου λέει ότι αντί να χάνω τον χρόνο μου διαβάζοντας Καζαντζάκη, Λουντέμη και άλλες αηδίες καλύτερα θα ήταν να αποστήθιζα το Λεξικό. Λίγες λέξεις κάθε βράδυ πριν να κοιμηθώ. Ο Πατέρας μου αγοράζει ένα Άγγλο-Ελληνικό λεξικό. Είναι σαν κι εσένα μου λέει. Μισό Αγγλικό, μισό Ελληνικό. Σκέφτομαι τον εαυτό μου διχοτομημένο. Σαν το αριστερό και δεξί ημισφαίριο του εγκεφάλου μου. Αργότερα θα μάθω πολλά για την σημαντικότητα της επικοινωνίας του δεξιού και αριστερού ημισφαιρίου. Για την αλληλεξάρτησή τους. Για το ρήγμα που δημιουργούν τα τραύματα τους στον εγκέφαλο μου. Θα μάθω πως ο πόνος που μου προκαλούν αλλάζει την γεωγραφία του μυαλού μου. Συρρικνώνει τον υπόκαμπο μου. Πληγώνει το μεσολόβιο που ενώνει το αριστερό και δεξί ημισφαίριο. Με φαντάζομαι λοιπόν να στέκω πάνω από ένα ψηλό φαράγγι. Σαν το φαράγγι της Κρήτης που διέσχισα χρόνια αργότερα. Το ένα πόδι στη μια όχθη το άλλο στην άλλη. Από κάτω γκρεμός. Αν χάσω την ισορροπία μου θα τσακιστώ. Αν ήμουν χάρτινη ηρωίδα σε καρτούν θα σχιζόμουν στα δύο. Κρατς. Άραγε η μια γλώσσα θα συναντήσει ποτέ την άλλη. Θα γεφυρωθεί το χάσμα. Θα επουλωθεί η πληγή. Θα υπάρξει επικοινωνία. Αλληλεπίδραση. Συνύπαρξη. Ενσωμάτωση. Ποια είναι μητρική και ποια η νέα γλώσσα. Θα υπάρξει επικρατέστερη. Ποια. Γιατί. Πόσο θα επηρεάσουν η διγλωσσία και οι μετακινήσεις την ταυτότητα μου. Σε μια μελλοντική εργασία γράφω 'η ταυτότητα δεν είναι στατική, αλλά αναπτύσσεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής μας και επαναπροσδιορίζεται συνεχώς από το κοινωνικό πλαίσιο. Οι εμπειρίες δίνουν στους ενήλικες την ευκαιρία επαναπροσδιορισμού και διαχείρισης ζητημάτων ταυτότητας. ***Η χρονική συνέχεια αποτρέπει τον εγκλωβισμό της ταυτότητας σε μια χρονική περίοδο*** (Kernberg, 1980, cited in Akhtar, 2004) αφήνοντας χώρο και δυνατότητα μεταμόρφωσης και επούλωσης μέσα στο χρόνο.

B. Χρώματα

Μνήμες-χρώματα. Ο κύκλος με τα χρώματα του ουράνιου τόξου που με μαθαίνουν να χρωματίζω οι καλόγριες. Ο κίτρινος κήπος με τις λεμονιές όπου με απαρνιέται η Μητέρα. Το μαύρο-μπλε της νυχτερινής θάλασσας και του ουρανού όταν με μαθαίνει να μετράω τ' άστρα. Τα τριανταφυλλί παλιά ξεφτισμένα πέδιλα που μου έδωσε η Αδελφή μου όταν δεν είχα χρήματα να αγοράσω ένα ζευγάρι δικό μου. Αυτά που αγόρασα εγώ αργότερα. Τα κόκκινα λουστρίνια παπουτσάκια στην βάπτιση της Αδελφής. Η ανάμνηση είναι σκοτεινή. Σαν να είναι σβησμένο το φως. Μόνο το σταυρουδάκι της Αδελφής φεγγοβολά μες το σκοτάδι. Είναι μωρό στην αγκαλιά του Πατέρα. Η Μητέρα λέει στον Πατέρα να προσέχει το μωρό. Κάποιος μου φωνάζει να γονατίσω. Εγώ κλαίω. Δεν θέλω. Τότε και τώρα. Η συνέχεια του ίδιου λυγμού. Σκυμμένη και υποταγμένη κοιτάζω τα λευκά καλτσάκια με την λεπτή νάιλον δαντέλα και τα κόκκινα λουστρίνια παπούτσια που συμβολίζουν την ανυπακοή μου και την τιμωρία μου, την τωρινή και την μελλοντική. Ο αιθέρας και οι πράσινες φορεσιές των γιατρών στα χειρουργεία. Ο πράσινος βασιλικός στη βεράντα της Μητέρας. Το πράσινο φως που με τυλίγει όταν πονάει το στήθος μου, όταν νομίζω ότι θα σταματήσει η καρδιά μου. Υπάρχει κι ένα όνειρο πράσινο που διαδραματίζεται πάνω σε ένα πλοίο της γραμμής. Μια ακόμη ισχυρότερη εκδοχή του εαυτού μου ντυμένη με ένα εκτυφλωτικό, πράσινο φόρεμα είναι ξαπλωμένη σ' ένα φορείο. Είναι νεκρή και κάποιος τη φωνάζει με το όνομα της Μητέρας.

Γ. Πριν ξεκινήσω το ταξίδι επιστροφής είδα δύο όνειρα.....

Βρίσκομαι σ' ένα τροπικό δάσος. Πυκνή βλάστηση και υγρασία. Όλες οι αποχρώσεις του πράσινου και όλα τα απίθανα σχήματα φυλλωσιάς. Η Μητέρα, μια μικρή φωτεινή φιγούρα, με συναντάει στην είσοδο μιας παλιάς κρεμαστής γέφυρας. Ένας ορμητικός σκοτεινός ποταμός από κάτω. *Αν προσπαθήσεις να διασχίσεις τη γέφυρα μπορεί να σκοτωθείς. Να μην καταφέρεις να φθάσεις ποτέ απέναντι μου* είπε και χάθηκε. Μητέρα δεν μπορείς πια να με συγκρατήσεις. Είναι πολύ αργά. Δεν έχεις τη δύναμη ούτε το χρόνο. Θα το διασχίσω το ποτάμι και θα παραμείνω ζωντανή. Θα αποδομήσω και τα τελευταία προπύργια του φόβου σου και των αφηγήσεων σου μέσα μου. Θα διασχίσω τη γέφυρα. Θα κρατιέμαι από την κουπαστή. Δεν θα κοιτάζω κάτω. Δεν θα ακούω τη φωνή σου. Θα καταφέρω να περάσω απέναντι.

Στέκομαι μπροστά σε κάποιον εισαγγελέα, ο οποίος με ρωτάει - γιατί έφυγα από την πόλη. Γιατί δεν τους αναζήτησα νωρίτερα. Γιατί έχουν εξαφανιστεί. Θέλω να του πω. Έφυγα για να ζήσω. Για να επιβιώσω όπως-όπως. Γιατί το ήθελαν. Αυτοί κι όλοι οι άλλοι. Έχουν εξαφανιστεί για να στριφογυρίζω εσαεί σαν την μικροσκοπική κούκλα στο λακαρισμένο μουσικό κουτί της Μητέρας. Σαν την ορφανή Κάρεν με τα κόκκινα παπούτσια στο παραμύθι του Άντερσεν. Για να μην πηγαίνω παρακάτω. Για να μην ολοκληρώνω διαδικασίες. Για να μην τρέχω σαν ελάφι εν αγνοία. Για να μετρώ απώλειες. Για να επωάζω τους σπόρους των αδικιών τους. Για να επιτρέπω. Για να μην φυλάγομαι. Για να ψάχνω σε λάθος μέρη.

Ο εισαγγελέας με ρωτάει γιατί τους ψάχνω. Για να βρω την αλήθεια. Για να σωθώ. Για να σταθώ κάπου ήσυχη. Για να είμαι ασφαλής. Για να περιφρουρήσω την οικογένεια μου. Για να ανακτήσω την αξιοπρέπεια μου. Για να μάθω ποια είμαι. Και πότε γιατί οι άλλοι δεν μου το επιτρέπουν. Για να σπάσω τον κλοιό γύρω τους και γύρω μου. Θέλω να του μιλήσω για διαδικασίες και πρακτικές χωρισμού οικογενειών. Για τις ιστορικές αιτίες. Για βαθύτερες αιτίες και προσχήματα. Για χειραγώγηση μαζών. Για πρακτικές του *διαίρει και βασίλευε*. Για οφέλη. Για άρρηκτους δεσμούς αίματος και ομφάλιους λώρους. Για μνήμες πρώιμες μέσα στην θαλπωρή της μήτρας. Για ένα χρυσό βαφτιστικό σταυρουδάκι που φέγγει μες τις μνήμες μου. Κουνάω το στόμα μου μα δεν ακούγεται τίποτα.

Τελικά λέω. Νομίζω ότι έχω δικαίωμα να δω την Μητέρα. Να γνωρίζω αν είναι εν ζωή. Νομίζω ότι κανείς δεν έχει το δικαίωμα να μου στερήσει και αυτό το δικαίωμα.

Ξυπνώ και αναρωτιέμαι γιατί θέλω να κάνω και πάλι αυτό το ταξίδι στην πόλη της πρώιμης εφηβείας. Για να γίνω εμφανής. Για να μιλήσω στον Πατέρα. Να δουν ότι ψάχνω την Οικογένεια ακόμη. Να ρωτήσω. Να θυμηθώ. Να ξανά δω το τοπίο. Να καταλάβω. Να ελευθερώσω το τοπίο από τις παλιές εμπειρίες και τα ψέματα τους. Να μεγαλώσει πάλι ο κόσμος. Να ασκήσω το δικαίωμα μου να υπάρχω όπου και όπως επιθυμώ. Να καθίσω σ' ένα καφενείο και να παρατηρήσω την χρονική απόσταση μεταξύ παρελθοντικών στιγμών και του παρόντος να εκμηδενίζεται. Να παρατηρήσω την συνεύρεση του τότε και του τώρα. Την ενοποίηση των σκέψεων και εμπειριών της έφηβης και της μεσήλικης. Την τωρινή στιγμή να περικλείει το σκιαγμένο κορίτσι που έτρεχε και την κουρασμένη μεσήλικη που θέλει να σταθεί. Να περπατήσω στα σοκάκια γύρω από τον κεντρικό δρόμο προσπαθώντας να αφουγκραστώ αλήθειες που μου διαφεύγουν. Να βρω τι άλλο με ενώνει με αυτή την πόλη. Να την κάνω δική μου και να απελευθερώσω τις ασήκωτες μνήμες και πίκρες της εφηβείας. Δεν ξέρω όμως

αν θέλω να εξοικειωθώ εκ νέου με αυτήν την γραφική επαρχιακή πόλη για να την κάνω δική μου ή για να την εγκαταλείψω οριστικά σαν έναν αδιάφορο σταθμό του παρελθόντος που δεν με αφορά πλέον. Ο χρόνος θα μου το φανερώσει.

Τόνια Αλεξανδρή, Αύγουστος 2016